

Vnější ekonomické vztahy

- **Vnější rovnováha ekonomiky se meziročně téměř nezměnila**

Již čtvrtý rok v řadě je pro vnější rovnováhu české ekonomiky v prvních čtvrtletích typický přebytek na běžném účtu platební bilance při deficitu na účtu finančním. Deficitní výsledek na finančním účtu byl přebytkem běžného účtu bohatě kryt. Trendy jednotlivých komponent běžného účtu zůstaly v podstatě stejné – jeho přebytek byl posilován zahraničním obchodem zbožím a službami a návratem salda běžných převodů do kladného teritoria, oslabován byl naopak výnosovou bilancí.

Přebytek běžného účtu (27 mld. Kč) dosáhl na čtvrtletní bázi 3 % HDP v b. c. a proti 1. čtvrtletí 2007 byl mírně vyšší (22,6 mld. Kč, tj. 2,7 % HDP). Zahraniční obchod zbožím a službami k němu přispěl pozitivně 65,4 mld., především díky službám – samotná obchodní bilance (41,7 mld. Kč) byla proti srovnatelnému období (45,7 mld. Kč) nepatrně slabší, naopak přebytek bilance služeb (23,7 mld. Kč) byl meziročně dvojnásobný (12,1 mld. Kč). Bilance výnosů pokračovala v propadu do historicky nejhlubšího deficitu (-43,7 mld. Kč). Byl zapříčiněn jak růstem nákladů, tak netradičním poklesem výnosů, které se v meziročním srovnání o 4,7 mld. Kč snížily. Saldo běžných převodů bylo vysoce kladné (+5,4 mld. Kč), s přebytkem nejvyšším od roku 2005.

- **Deficit na finančním účtu prohlouben mírnějším přílivem přímých investic ze zahraničí**

Finanční účet se nacházel v deficitu, jako každé 1. čtvrtletí od roku 2005 – schodek (7,4 mld. Kč) byl proti stejnému období roku 2007 mírně hlubší vlivem menšího čistého přílivu přímých investic ze zahraničí (28,8 mld. Kč proti 37,2 mld. Kč v 1. čtvrtletí 2007). Naopak přímé investice českých firem v zahraničí (7,9 mld. Kč) byly proti stejnému období 2007 zhruba dvakrát vyšší, když české firmy poskytovaly kapitál svým zahraničním akvizicím. Položka Ostatní investice působila směrem k redukci schodku finančního účtu, s meziročně příznivějším saldem (-15,2 mld. proti -24,1 mld. Kč).

- **Portfoliové investice především ve znamení prodeje**

Nejistota na kapitálových trzích se projevila v ústupu z pozic – investoři v čistém vyjádření prodávali – rezidenti své zahraniční cenné papíry, nerezidenti své investice v ČR (v masivním rozsahu k tomu došlo v březnu). Tento trend byl patrný především na akciových trzích – nerezidenti prodali (v čistém) české majetkové cenné papíry a účasti za 10,9 mld. Kč a dluhopisy za 3,4 mld. Kč. Čisté obchody rezidentů znamenaly ve výsledku návrat kapitálu do země v kombinaci nákupu zahraničních akcií (9,4 mld. Kč) a prodeje zahraničních dluhopisů (10,8 mld. Kč). V úhrnu však saldo portfoliových investic (-13 mld. Kč) indikuje nižší odliv kapitálu ze země ve srovnání s 1. čtvrtletím roku 2007 (-19,6 mld. Kč).

- **Zahraniční obchod zbožím zvolnil tempo**

Dynamika zahraničního obchodu zbožím se po osmi čtvrtletích dvojciferných meziročních růstů snížila na jednociferné hodnoty. Za leden až březen vzrostl vývoz o 5,7 % a dovoz (v cenách cif) o 7,2 %.

Vývoz vykazuje zcela mimořádnou vazbu s EU 27 – za první tři měsíce 2008 do ní směřovalo 86 % českého exportu (u dovozu činil obdobný poměr 68 %). Nejvyšší meziroční dynamiku měl vývoz do Ruska (+27,5 %). Hodnotově 13krát vyšší byl však vývoz do Německa (+2 %), které je největším obchodním partnerem ČR. Český export do EU 27 rostl o něco pomaleji než dynamika celkového exportu z ČR – proti prvním třem měsícům roku 2007 o 4,7 %. Meziroční přírůstek dovozu (v cenách cif) byl v 1. čtvrtletí ve srovnání s vývozem vyšší. Nejrychleji, o čtvrtinu, stoupl dovoz z Ruska, jehož hodnotu ovlivnil vývoj cen ropy (kompenzovaný jen zčásti prudkým posilováním CZK k USD). Import z Číny se zvýšil o pětinu.

- **Cenová konkurenceschopnost české ekonomiky poklesla**

Změna indexu reálného efektivního směnného kurzu koruny (REER) ukazuje na výrazný pokles nákladové konkurenceschopnosti české ekonomiky, a to jak v meziročním, tak – dokonce ještě výrazněji – v mezikvartálním vyjádření. Je to však přirozené s ohledem na přesun země z kategorie nízkonákladové ekonomiky do skupiny středně příjmových zemí podle HDP na obyvatele v paritě kupní síly.